ZFBEF76EB5C

Gemeente Duiven

RAADSVOORSTEL

Onderwerp : Raadsvoorstel zienswijze VGGM

Zaak- & documentnr. : Z/19/049927/201404128
Portefeuillehouder : burgemeester

Opsteller : Renzo Willemsen
Team : Advies
Telefoonnr. : (088) 695 30

Samenvatting

De gemeenteraad van Duiven wordt in de gelegenheid gesteld om voor 1 juni 2019 een zienswijze te geven op het conceptjaarverslag 2018, de ontwerpbegroting 2020 en het Beleidsplan 2020-2023 van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM). Daarnaast worden ook de conceptjaarrekening 2018 en de ontwerpbegroting 2020 van Veilig Thuis voorgelegd. Enkele opmerkingen over de stukken hebben we opgenomen in bijgaande zienswijze. Wij stellen u voor in te stemmen met deze zienswijze.

Beslispunten

1. Conform bijgaande conceptbrief een zienswijze indienen op het conceptjaarverslag 2018 en de ontwerpbegroting 2020 van VGGM, de conceptjaarrekening 2018 en de ontwerpbegroting 2020 van Veilig Thuis en het beleidsplan 2020-2023 van VGGM en het beleidsplan Brandweer 2020-2023.

Aanleiding

Het dagelijks bestuur van een gemeenschappelijke regeling moet de ontwerpbegroting voor een zienswijze aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten aanbieden. Voor de conceptjaarrekening geldt deze verplichting niet, maar is het wel gebruikelijk om te doen. De gemeenteraden kunnen hun zienswijze over de jaarstukken en de ontwerpbegroting naar voren brengen bij het dagelijks bestuur.

Stichting Veilig Thuis Gelderland Midden (hierna: Veilig Thuis) is sinds 1 april 2017 een zelfstandige stichting onder bestuurlijke verantwoordelijkheid van de VGGM. Er is enerzijds sprake van een aparte stichting met een eigen Raad van Toezicht (RvT) en een directeur-bestuurder. Anderzijds wordt zoveel mogelijk aangesloten bij de planning & control-cyclus van de VGGM. Dit betekent dat de jaarstukken en de begroting van Veilig Thuis – samen met de jaarstukken van VGGM en na kennisname door het Dagelijks Bestuur – worden voorgelegd aan de raden van de deelnemende gemeenten.
De gemeenteraden kunnen vervolgens een zienswijze over de conceptjaarrekening 2018 en de conceptbegroting 2020 indienen bij het Algemeen Bestuur (AB) van VGGM. Het Algemeen Bestuur kan op basis hiervan aanwijzingen geven aan de directeur-bestuurder van Veilig Thuis. Formele vaststelling van de jaarstukken en de begroting gebeurt vervolgens door de directeur-bestuurder van Veilig Thuis, na instemming van de RvT.

Planning

VGGM verzoekt voor 1 juni 2019 een zienswijze in te dienen. Het algemeen bestuur van VGGM besluit op 26 juni 2019 over de stukken. Omdat de gemeenteraadsvergadering op 5 juni is, versturen wij de zienswijze na de behandeling op de politieke avond van 21 mei.

In de aanloop naar de behandeling in de gemeenteraden heeft VGGM op 4 april en 17 april j.l. een informatiebijeenkomst gehouden voor alle gemeenteraadsleden in de regio.

Beoogd effect

Met de mogelijkheid van het geven van een zienswijze heeft de gemeenteraad de gelegenheid om invloed te blijven houden op de financiën, de taken en te behalen doelstellingen van de gemeenschappelijke regeling Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden en de stichting Veilig Thuis.

Argumenten

1.1 De conceptjaarrekening 2018 VGGM sluit met een aanzienlijk positief resultaat
Het 'nog te bestemmen resultaat' over 2018 komt uit op € 1.437.000.
Het positieve saldo 2018 betreft vooral incidentele meevallers; zoals vertraging in investeringsplannen. Het voorstel van VGGM is om het resultaat voor € 500.000 te bestemmen voor de meldkamerkosten brandweer en voor € 70.000 ten behoeve van het realiseren van een klant contactcentrum bij de GGD. De resterende € 867.000 wordt uitgekeerd aan de gemeenten.

1.2 De ontwerpbegroting 2020 VGGM is opgemaakt conform de Kaderbrief 2020 en de keuzes die door het Algemeen Bestuur zijn gemaakt
De begroting is gebaseerd op de jaarschijf 2019, de kaderbrief 2020 en voortschrijdend inzicht. De begroting 2020 is ruim € 6 miljoen hoger dan van 2019. Ten opzichte van jaarschijf 2019 zijn de volgende budgettaire aanpassingen verwerkt in de begroting:

Begroting 2019 (x € 1.000)	**94.851**	
Rijksvaccinatieprogramma	1.321	cf AB besluit juli 2018
Bevolkingszorg	450	cf AB besluit oktober 2018
Impact Omgevingswet voor brandweer	150	cf ambitie kaderbrief 2020
Impact Omgevingswet GGD	55	cf ambitie kaderbrief 2020
Zorg voor kwetsbaren	70	cf ambitie kaderbrief 2020
Loon en prijseffecten	2.602	cf vastgestelde systematiek
Individuele aanpassing kader	-/-25	
Overige mutaties met derden opbrengen	1.488	mn ambulancezorg
Begroting 2020	**100.962**	

De begroting kent daarnaast een herbestemming van de inwonerbijdrage van € 135.000 ten behoeve van de ambulancemeldkamer naar de GHOR ten behoeve van het realiseren van LCMS zorg en een permanent beeld van de acute zorgketen (cf beleidsplan veiligheidsregio). Deze herbestemming is mogelijk geworden door nieuwe afspraken met de zorgverzekeraar, waarbij de meldkamer ambulancezorg kostendekkend wordt gefinancierd.

1.3 Het tekort op de jaarrekening 2018 Veilig Thuis wordt gedekt vanuit de algemene reserve van Veilig Thuis
In de jaarrekening wordt verantwoording gegeven over de activiteiten van Veilig Thuis. Over het boekjaar 2018 is een negatief resultaat gerealiseerd van € 158.520.
Op voorhand was met een negatief resultaat rekening gehouden in verband met de dubbele en hogere huisvestings- en ICT-kosten in 2018. In 2018 zijn de accountantskosten (mede doordat er voor het eerst een controle plaatsvond) en de noodzakelijke personeelsvoorzieningen duurder dan verwacht. Het voorstel is om, met goedkeuring van de Raad van Toezicht, het resultaat over het boekjaar 2018 te onttrekken aan de algemene bedrijfsreserve.

1.4 In de begroting 2020 Veilig Thuis is er aandacht voor de stijging van het aantal meldingen, adviesvragen en onderzoeken naar aanleiding van de nieuwe meldcode 2019 en de monitoring hierop

De toename van de begrote lasten in 2020 ten opzichte van 2019 is € 364.942. Dit betreffen noodzakelijke kostenverhogingen. In de begroting van Veilig Thuis zitten nog onzekerheden over het werkelijke aantal meldingen, adviesvragen en onderzoeken naar aanleiding van de aangescherpte meldcode. Per 1 januari 2019 is een nieuwe meldcode van toepassing. Deze meldcode geeft aan een grote groep professionals werkzaam in zorg en onderwijs het handelingsperspectief om bij eventuele vermoedens van huiselijk geweld te melden bij Veilig Thuis. De verwachting is dat de nieuwe meldcode tot een sterke stijging van het aantal meldingen bij Veilig Thuis gaat leiden. Nauwgezette monitoring van de volumes/doorlooptijden en rapportage aan de gemeenten is daarom van belang. Uit de voorliggende documenten maken wij op dat monitoring en afstemming met de gemeenten de aandacht van Veilig Thuis heeft.

De begroting 2020 is in samenhang besproken met een overzicht van de eerste 8 weken van Veilig Thuis in 2019. Gezien de toename in het aantal meldingen en adviezen, heeft de RvT verzocht een 5-maandsrapportage op te leveren. Op deze manier kan worden bekeken of de begroting 2019 houdbaar is en of dit mogelijk effecten heeft op de begroting 2020.

1.5 Met de speerpunten in het Beleidsplan VGGM 2020-2023 wordt verder gewerkt aan het optimaliseren van de veiligheid in de regio en de voorgenomen acties passen binnen reguliere budgetten

Het bestuur van elke veiligheidsregio moet elke 4 jaar een regionaal beleidsplan opstellen dat is gebaseerd op een regionaal risicoprofiel en de capaciteitenanalyse.

Uit het *Risicoprofiel* blijkt dat – wanneer de impact tegen de waarschijnlijkheid wordt afgezet – de crisistypen Overstroming en Epidemie/Pandemie de grootste risico's zijn in onze veiligheidsregio. Gevolgd door de crisistypen Natuurbranden, Cybercrime, Verstoring nutsvoorzieningen en Dierziekten.

Uit de *Capaciteitenanalyse* komt naar voren dat de operationele capaciteiten voor een aantal crisistypen niet toereikend zijn, ook niet met landelijke bijstand. Dit geldt voor de crisistypen: Overstroming, Brandbare / Explosieve stoffen, Instorting grote gebouwen en Epidemie/Pandemie. Het knelpunt ligt vooral bij de Geneeskundige Hulpverlening vanwege het beperkte aantal ambulances, spoedeisende eerste hulp bij ziekenhuizen, beademing / intensive care bedden en specialisten voor infectieziekten. De verwachting is dat er de komende jaren een groeiend risico is voor wat betreft de capaciteit en beschikbaarheid van zorg. Om problemen te voorkomen worden daarom afspraken gemaakt in de zorgketen om toe te werken naar een permanent toestandsbeeld op de zorg. Het is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van veiligheidsregio's en acute zorgpartners. In landelijk verband wordt gestimuleerd dat deze permanente zorgbeelden tot stand komen. Een verkenning naar mogelijkheden voor internationale bijstand zal ook gestart worden om een oplossing te bieden aan de eventuele tekorten in de operationele capaciteiten.

In het *Beleidsplan* worden onder meer de thema's benoemd waarop de komende jaren extra wordt ingezet: rol van de veiligheidsregio, samenwerking, kwaliteit en informatievoorziening. Door een combinatie van continueren van het reeds ingezette beleid en de vier thema's wordt beoogd een nog veiligere samenleving voor de inwoners van het verzorgingsgebied van Gelderland-Midden te creëren.

De acties voortvloeiend uit het beleidsplan kunnen binnen de reguliere begroting uitgevoerd worden. Een aantal beleidsresultaten dient nog verder uitgewerkt te worden. Indien budgetten overschreden worden, vinden verschuivingen plaats of worden extra middelen aangevraagd.

1.6 Met het beleidsplan Brandweer 2020-2023 speelt VGGM goed in op de belangrijkste ontwikkelingen voor de komende jaren

In het Beleidsplan beschrijft VGGM de speerpunten van de brandweer voor de beleidsplanperiode 2020-2023. De speerpunten zijn:

- *Vrijwilligheid en Paraatheid (repressieve brandweerzorg)*
  Als 24/7 organisatie is de paraatheid en de beschikbaarheid van brandweermedewerkers een belangrijke voorwaarde. De maatschappij wordt steeds individualistischer. Het wordt daardoor steeds lastiger om gekwalificeerd beroepspersoneel en vrijwilligers te vinden. VGGM wil vol inzetten op de beschikbaarheid van benodigd personeel.
- *Risicogerichtheid*
  Daarnaast wil de brandweer zich richten op risico's die er toe doen, waarbij de doelstelling is om deze risico's op een adequate wijze te (laten) beïnvloeden. Of te accepteren. Dat vergt niet alleen het toepassen van regels, maar risicogerichtheid en vervolgens risicobeïnvloeding; in onderling contact en dialoog, als aanvulling op regels en handhaving. Het is daarom van belang dat we als brandweer een risico-gestuurde organisatie zijn.
- *Meldkamer Oost-Nederland*
  De nieuwe meldkamer op de schaal van Oost-Nederland is in 2022 gereed. Dat brengt met zich mee dat de operationele diensten hieraan voorafgaand hun werkprocessen moeten hebben geharmoniseerd.

1.7 Vanwege de termijnen moesten wij als college alvast een reactie versturen

Het Dagelijks Bestuur van VGGM heeft gevraagd de zienswijze uiterlijk 1 juni 2018 in te dienen. Voor die datum is er echter geen raadsvergadering. Daarom sturen wij na de Politieke Avond van 21 mei alvast een zienswijze naar VGGM, die gebaseerd is op dit raadsvoorstel. Onze brief is als bijlage bijgevoegd.

Kanttekeningen

1.1 De algemene bedrijfsreserve Veilig Thuis wordt door de onttrekking van het negatieve resultaat 2018 verlaagd

De verlaging van de reserve van € 207.000 naar € 49.000 kan een risico zijn voor de bedrijfsvoering van Veilig Thuis in de komende jaren. De stichting streeft naar een gezond meerjarig financieel beleid, waarbij incidentele tegenvallers binnen de eigen begroting kunnen worden opgevangen. Hiermee ontstaat tevens een stabiele financiële relatie met de deelnemende gemeenten. Doordat de activiteiten van Veilig Thuis in een stichting zijn ondergebracht dienen eventuele risico's binnen de eigen beleidsmatige en financiële kaders te worden ondervangen. De risico's kunnen bijvoorbeeld niet aan VGGM of een eventuele derde worden verlegd.

Op regionaal niveau wordt er gesproken over de wijze waarop geanticipeerd kan worden op de risico's voor de bedrijfsvoering van Veilig Thuis, zoals genoemd in de conceptbegroting 2020. Nog dit jaar, tijdens de evaluatie van de gekozen positionering van Veilig Thuis, wordt hier verder over gesproken. Daarmee heeft het creëren van een adequate buffer de aandacht.

1.2 Enkele risico's uit het Beleidsplan/Risicoprofiel/Capaciteitenanalyse zijn regionaal niveau niet op te lossen
Ten aanzien van het risico "overstroming" wordt aangegeven dat de gevolgen hiervan catastrofaal zijn en dat de crisisbeheersingsorganisatie onvoldoende capaciteit heeft om een grote ramp voldoende aan te kunnen. Het bestuur van de VGGM is van mening dat dit onderwerp hoog op de politieke agenda moet staan en gaat daar ook landelijk aandacht voor vragen.

1.3 Mochten uit de raadsbehandeling afwijkende of aanvullende zaken naar voren komen, dan geven wij die zo spoedig mogelijk door aan VGGM.

Financiële paragraaf

Uit het positieve resultaat 2018 van VGGM ontvangt Duiven een bedrag van € 28.000.
Dit incidentele voordeel zullen wij meenemen in de najaarsnota 2019.

De totale bijdrage van Duiven aan VGGM over 2020 is € 140.000 hoger dan in 2019: van € 1.443.000 naar € 1.583.000. De brandweerbijdrage (+ € 57.000) zit in programma 1 van onze begroting. Het volksgezondheidsgedeelte (+ € 83.000) zit in programma 2.
Met een deel van de verhogingen is in onze eigen begroting al rekening gehouden. De brandweerverhoging is nog niet volledig afgedekt. De verhoging van de brandweerbijdrage wordt meegenomen in de eerstvolgende financiële voortgangsrapportage.
Voor de overheveling van het Rijksvaccinatieprogramma worden gemeenten door het Rijk gecompenseerd via het Gemeentefonds. Voor Duiven gaat het om een bedrag van € 48.000.

De conceptbegroting Veilig Thuis 2020 is toegenomen ten opzichte van 2019. De voorziene bijdrage voor de gemeente Duiven gaat van € 133.725 in 2019 naar € 150.380 in 2020.
De begroting Veilig Thuis moet tevens gezien worden als onderlegger voor de te verstrekken budgetsubsidie van de gemeente aan Veilig Thuis.

NB. De conceptbegroting 2020 van Veilig Thuis is gebaseerd op inwonersaantallen per 1-1-2018, omdat de inwonersaantallen per 1-1-2019 nog niet bekend zijn. Uitgangspunt voor de definitieve gemeentelijke bijdragen zijn het aantal inwoners per 1-1-2019.

Communicatie

Geen bijzonderheden.

Intergemeentelijke samenwerking

De gemeente Duiven heeft samen met 14 andere gemeenten taken op het gebied van brandweerzorg, geneeskundige hulpverlening, publieke gezondheidszorg, ambulancezorg alsmede rampenbestrijding en crisisbeheersing ondergebracht in de gemeenschappelijke regeling Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM). Veilig Thuis is in 2017 als stichting bestuurlijk ondergebracht bij VGGM.

Bijlagen

201405071 – Raadsbesluit
201404963 – Conceptbrief met zienswijze
201401730 – Aanbiedingsbrief
201404119 – Jaarverslag 2018 VGGM
201405073 – Kaderbrief 2020 VGGM
201404120 – Begroting 2020 VGGM

201404121 – Jaarstukken 2018 Veilig Thuis
201404122 – Begroting 2020 Veilig Thuis
201404123 – Beleidsplan VGGM 2020-2023
201404124 – Samenvatting Regionaal Risicoprofiel en Capaciteitenanalyse
201404125 – Regionaal Risicoprofiel VGGM 2020-2023
201404126 – Regionale Capaciteitenanalyse VGGM 2020-2023
201405002 – Beleidsplan Brandweer 2020-2023

Duiven, 30 april 2019.

Burgemeester en wethouders van Duiven,

ing. C.J. (Chris) Papjes	drs. H.B.I (Rik) de Lange
secretaris	burgemeester